

Onderzoeksplan

Onderzoek naar de doorwerking van
de aanbevelingen uit het RKC
onderzoek 'Investerings'

Rekenkamercommissie waterschap Hollandse Delta

5 december 2023

Status: definitief

Inhoud

1	Inleiding	3
2	Urgentie	3
3	Doel en onderzoeksvragen.....	4
4	Afbakening.....	4
5	Aanpak en planning.....	5

1 Inleiding

Dit doorwerkingsonderzoek is bedoeld om de stand van zaken vast te stellen met betrekking tot de opvolging van enkele kernaanbevelingen uit het RKC onderzoeksrapport Investerings van 3 februari 2023. Normaal gesproken lijkt de termijn om nu al – eind 2023 – de opvolging te toetsen, aan de korte kant. Echter, de thematiek is uiterst relevant voor de VV.

De bestuurlijke informatievoorziening aan de VV staat centraal bij de recente onderzoeken naar Investerings, Waterveiligheid en de rol van WSHD bij de ruimtelijke planvorming. Het overkoepelende thema van deze drie onderzoeken is: wordt de VV zodanig geïnformeerd dat de VV zijn sturende en controlerende taken kan uitvoeren?

Tijdens het onderzoek Investerings (september-oktober 2022) bleek bij dit thema een grote mate van herkenning bij de organisatie te bestaan.

D&H gaf in de bestuurlijke reactie (bijlage bij deze opzet) op 6 maart 2023 de volgende positieve reactie:

“In uw aanbevelingen aan de VV gaat u uit van de bestuurlijke verantwoordelijkheid van de VV voor de strategie en de continuïteit. Het is aan de VV om deze aanbevelingen inhoudelijk te bespreken. Daarbij willen wij graag aan de VV meegeven dat wij het als dagelijks bestuur het als onze verantwoordelijkheid zien dat er ten aanzien aanbeveling 7 een gedegen voorstel aan de Verenigde Vergadering wordt gedaan. Wij bedoelen daarmee een voorstel dat recht doet aan de aanbeveling om het informatieproces over de investeringen te verbeteren. Daarmee zien wij dit als een opdracht van de Verenigde Vergadering aan ons en niet als een opdracht die zou moeten worden gegeven aan een bijzondere VV-commissie.”

De behandeling door de VV is vervolgens verschoven van 13 maart naar 24 mei 2023. De aanbieding en bespreking van het rapport is door de verkiezingen in 2023 en ook door enkele actuele geprioriteerde onderwerpen in de knel gekomen. Op 24 mei 2023 is het rapport op de agenda van de VV geplaatst. De VV sprak toen uit ‘op korte termijn’ een voorstel te willen ontvangen.

2 Urgentie

De aanbevelingen waren gericht op de verbetering van het besluitvormingsproces rond de cruciale bestuurlijke en financiële investeringsopgave van het waterschap. Juist omdat de huidige VV in maart 2023 is geïnstalleerd, leek het de RKC een geschikt moment om dan meteen te werken aan de herinrichting van de P&C-documenten en bestuurlijke informatiestroom over investeringen.

De urgentie zit in twee zaken:

- Investerings zijn de core business van WSHD
- De wens van de VV, dat D&H ‘zo spoedig mogelijk’ met een voorstel komt.

Gelet op de betekenis van het onderwerp voor de komende jaren (strategische sturing) is het niet alleen gerechtvaardigd maar ook noodzakelijk dit onderzoek naar de opvolging nu uit te voeren, zodat met de in maart 2023 aangetreden VV over de betekenis van het investeringsproces van gedachten kan worden gewisseld.

3 Doel en onderzoeksvragen

Het doel van dit onderzoek is om inzicht te krijgen in de opvolging van de drie belangrijkste aanbevelingen uit het RKC onderzoeksrapport Investerings.

De motivatie om het onderzoek te richten op de drie belangrijkste aanbevelingen is beschreven in hoofdstuk 4 'Afbakening'.

We willen zicht krijgen op de toezegging aan de VV om zo spoedig mogelijk aan de VV een voorstel te doen. Het voorstel van D&H zou gaan over herziening van de bestuurlijke informatievoorziening over investeringen aan de VV. De VV heeft op 24 mei 2023 ervan afgezien om een eigen commissie in te stellen. Het voorbereidende werk werd overgelaten aan een ambtelijke Taskforce, die in maart 2023 gestart zou zijn.

De onderzoeksvragen zijn gericht op D&H en de VV:

Over de rol van D&H:

1. Welke noodzakelijke veranderingen heeft D&H in P&C-documenten inmiddels bewerkstelligd?
2. Welke initiatieven zijn genomen om een rapportage over een selectie van grote projecten op te stellen voor de VV?
3. Welke opdracht heeft D&H gegeven om een strategische investeringsagenda op te laten stellen?
4. Welke aanzet is er gegeven om te komen tot beleidsvragen, die aan de VV worden voorgelegd?
5. Welke opdracht, aanpak, planning en uitvoering is er voor de ambtelijke taskforce gehanteerd?

Over de rol van de VV:

6. Wat heeft de VV gedaan c.q. laten doen om een zichtbaar beeld van de relatie tussen de investeringsopgave en de beleidsdoelen te verkrijgen?
7. Wat heeft VV gedaan c.q. laten doen om grote investeringsprojecten als bestuurlijk relevant aan te wijzen?

4 Afbakening

Het rapport Investerings bevat de volgende acht aanbevelingen.

Aanbevelingen voor de VV:

1. Stuur bij de investeringsopgave op doelen, resultaten en risico's.
2. Stuur vooral op de strategische kaderstelling bij investeringen.
3. Wijs de bestuurlijk meest relevante investeringsprojecten aan, waarover eens per jaar afzonderlijk schriftelijk wordt gerapporteerd aan de VV.
4. Stel direct na de verkiezingen een bijzondere VV-commissie in over het bestuurlijke informatieproces over de investeringsopgave van het waterschap.

Aanbevelingen aan D&H:

5. Leg in P&C-documenten per bestuurlijk programma een navolgbare relatie tussen de financiële positie waterschap, kaders/doelen, resultaten en de investeringsopgave.
6. Ontwikkel een strategische investeringsagenda in samenspraak met de Directieraad.

7. Formuleer beleidsvragen voor de VV aan de hand van de strategische investeringsagenda.   8. Formeer z.s.m. een ambtelijke taskforce die de bijzondere VV-commissie ondersteunt.

Aanbeveling 3 is te zien als een startpunt om het bestuurlijk informatieproces in gang te krijgen; daartoe is aanbeveling 8 na de bespreking in de VV op 24 mei 2023 ook gerealiseerd en is er een ambtelijke taskforce ingesteld.

Aansluitend op aanbeveling 3 zijn aanbeveling 6 en 7 beide van belang om het proces van bestuurlijk relevante informatie met de VV te gaan delen en vervolgens verder te brengen.

Aanbevelingen 3, 6 en 7 zijn de kernaanbevelingen. Deze drie zijn namelijk de praktische bouwstenen zijn voor de heinrichting van het bestuurlijke informatieproces over investeringen. Het gaat om:

- Aanbeveling 3 (aan VV): Wijs de bestuurlijk meest relevante investeringsprojecten aan, waarover eens per jaar afzonderlijk schriftelijk wordt gerapporteerd aan de VV.
- Aanbeveling 6 (aan D&H): Ontwikkel een strategische investeringsagenda in samenspraak met de Directieraad.
- Aanbeveling 7 (aan D&H): Formuleer beleidsvragen voor de VV aan de hand van de strategische investeringsagenda.

Omdat de doorwerking gewoonlijk na enkele jaren wordt onderzocht, wil de RKC in dit urgente geval een gerichte 'quick scan' uitvoeren op de drie kernaanbevelingen.

5 Aanpak en planning

Het startgesprek vindt in 2023 plaats. De RKC vraagt relevante documenten op, zoals de verslagen van de ambtelijke taskforce.

Er worden interviews gehouden met heemraad, directeur, leden ambtelijke taskforce en VV-leden van de bijzondere VV-commissie. De interviews worden afgenomen tot en met februari 2024. De verslagen van de interviews worden ter goedkeuring voorgelegd aan de geïnterviewden.

De antwoorden op de onderzoeksvragen zullen worden gegeven op basis van de documentenstudie en de verslagen van de interviews. Het beeld dat hieruit verkregen wordt, wordt besproken met het directieteam en College D&H.

Vanzelfsprekend wordt over deze rapportage met het feitenrelaas ambtelijk wederhoor gepleegd, waarbij aan de organisatie wordt gevraagd om een check uit te voeren op de juistheid van de bevindingen van de Rekenkamer.

De verwachting is eind maart 2024 een rapportage aan de VV aan te bieden.